

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Geluid aan banden

Informatie over geluidproductieplafonds
en het geluidregister

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat

Kijk voor meer informatie op
www.rijkswaterstaat.nl
of bel 0800 - 8002
(ma t/m zo 06.00 - 22.30 uur, gratis)

juni 2012 | DVS0612LC010

Geluid aan banden

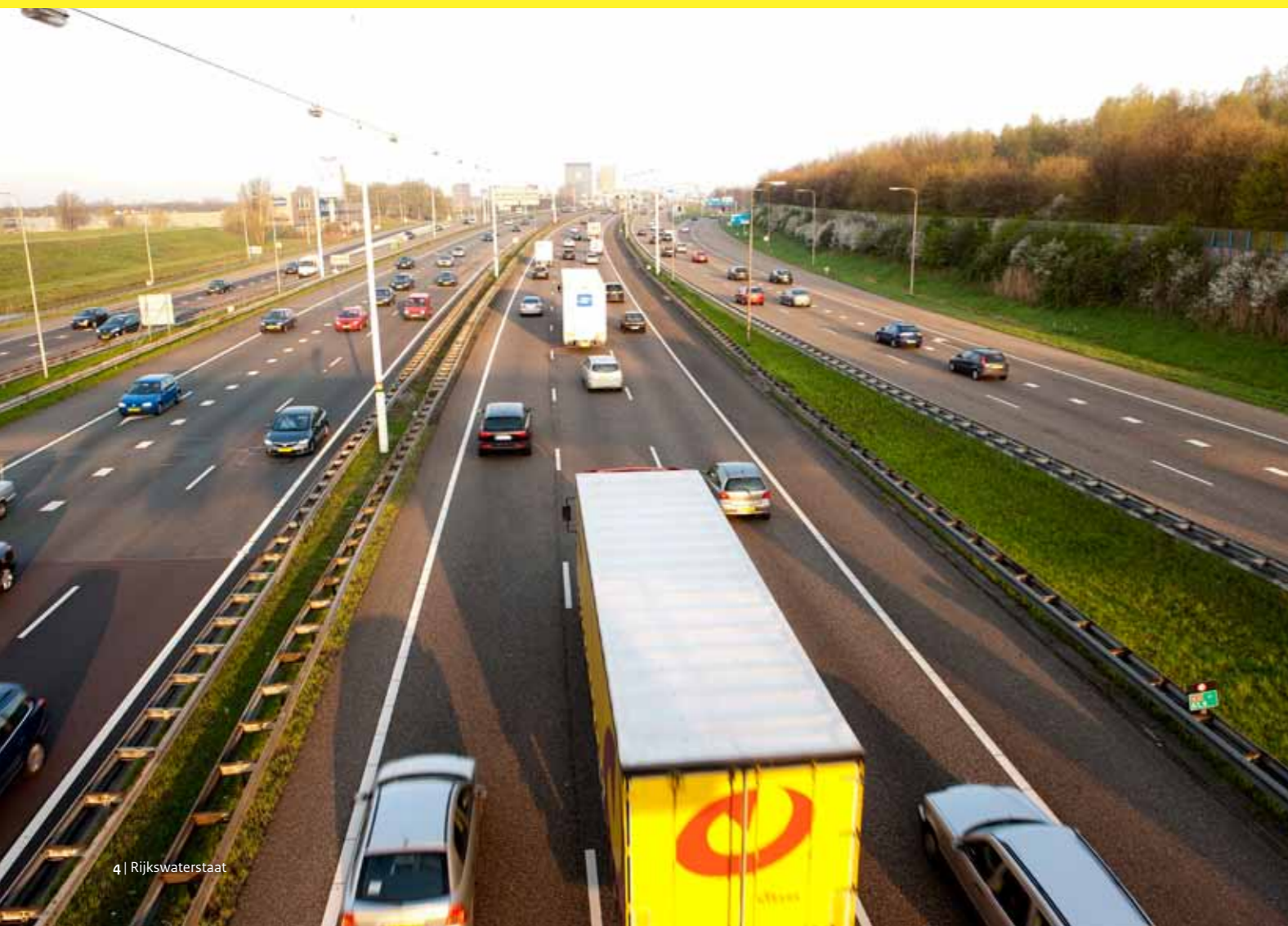
Verkeer maakt geluid. En verkeer is overal. In ons dichtbevolkte land verplaatsen we ons graag per motorvoertuig. Daarmee veroorzaken we ook overlast. De overheid wil dat we ons snel en gemakkelijk kunnen verplaatsen. Maar de overheid wil ons ook beschermen tegen geluidhinder. Daarom zijn er wettelijke regels voor verkeerslawaaï langs rijkswegen. In deze brochure informeren wij u over deze regels. U vindt ook informatie over het geluidregister, een website waarop alle informatie die te maken heeft met de grenzen aan het geluid, te vinden is.

Inhoud

Verkeer en geluid	4
Geluid wettelijk geregeld	6
Rekenen en meten	9
Minder (last van) geluid	10
Geluid geregistreerd	12
Inspraak en beroep	14

Verkeer en geluid

Verkeerslawaai is onvermijdelijk. Nederland is een dichtbevolkt land met circa 3.000 kilometer aan rijkswegen, 17 miljoen mensen en ongeveer 9 miljoen personenauto's en vrachtauto's. Het verkeer op de rijkswegen zorgt voor geluidhinder. Ongeveer een kwart van de Nederlanders heeft last van verkeerslawaai (van rijkswegen en andere wegen samen). Met maatregelen kunnen we de overlast beperken. De meeste rijkswegen hebben stil asfalt, het zeer open asfalt beton (ZOAB). Als het technisch mogelijk is, past Rijkswaterstaat dit wegdek standaard toe. Sommige rijkswegen zijn zelfs voorzien van nog stiller tweelaags ZOAB. Geluidschermen en geluidwallen langs de wegen zorgen ook voor een beperking van het geluid.

Begrenzing

Rijkswaterstaat houdt bij de aanleg of wijziging van wegen altijd rekening met het geluid. Akoestisch onderzoek in de omgeving van die wegen laat zien of, en waar, maatregelen nodig zijn om geluidhinder te beperken. Maar Rijkswaterstaat houdt ook langs bestaande wegen, die niet gewijzigd worden, in de gaten of het geluid binnen gestelde grenzen blijft. Die grenzen worden geluidproductieplafonds genoemd. Wanneer deze overschreden dreigen te worden, onderzoekt Rijkswaterstaat of daar iets aan moet of kan gebeuren. Hoe dat onderzoek moet plaatsvinden, is vastgelegd in regels. In deze brochure komen de belangrijkste regels aan de orde.

Wat is geluid?

Geluid is een trilling van de lucht. Het brengt ons trommelvlies in beweging en het oor geeft een seintje door aan de hersenen zodat we iets horen. Geluid kan hard of zacht zijn, hoge en lage tonen bevatten en als plezierig of onaangenaam worden ervaren. Het geluidniveau wordt uitgedrukt in decibellen, afgekort dB. Een mens kan globaal de niveaus tussen 0 en 140 dB horen. In een rustige straat is het niveau gemiddeld 50 dB, dicht langs een snelweg is het al snel 70 dB. Voor de meeste mensen is een toename (of afname) van het geluidniveau met 3 dB net hoorbaar. Een toename van 10 dB wordt ervaren als een verdubbeling van het geluidniveau.

Wat is geluidhinder?

Decibellen alleen zeggen niet alles over de hinderlijkheid van geluid. Van de eigen radio thuis ervaren mensen minder geluidhinder dan van een opgevoerde brommer buiten. Bij wegverkeer ervaren sommige mensen al vanaf 38 dB hinder. Het aantal mensen dat last heeft van geluid neemt snel toe naarmate het geluidniveau toeneemt. Geluidhinder kan leiden tot leer- en concentratiestoornissen of slaapverstoring. Bij langdurige blootstelling aan een geluidniveau hoger dan 80 dB kunnen op termijn gehoorproblemen optreden.

Geluid wettelijk geregeld

Nederland kent verschillende wetten waarin geluidhinder aan de orde komt. Voor gemeentelijke en provinciale wegen geldt de Wet geluidhinder. Voor rijkswegen is hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer van toepassing. In beide wetten is geregeld welke geluidnormen gelden bij de aanleg of verandering van een (rijks)weg. In de Wet geluidhinder zijn bovendien regels opgenomen over geluid bij de bouw van woningen in de buurt van een (rijks)weg. Geluid van rijkswegen is daarmee aan grenzen gebonden om omwonenden tegen geluidhinder te beschermen. De Wet milieubeheer bevat een verplichting voor de beheerder van de rijkswegen om de gestelde geluidgrenzen permanent na te leven. Dit is een nieuwe verplichting. Geluid van rijkswegen kan hierdoor niet ongebeheerd groeien.

Geluidproductieplafond

Het geluid langs rijkswegen wordt begrensd met zogenaamde geluidproductieplafonds voor de maximale toegestane hoeveelheid geluid. Alle wegen waarvoor een geluidproductieplafond is vastgesteld, staan op een geluidplafondkaart. Op ongeveer 61.000 punten langs de weg (zogenaamde referentiepunten) is zo de maximaal toegestane hoeveelheid geluid vastgesteld. De referentiepunten zijn virtuele punten, op ongeveer 50 meter afstand van de weg. Ze liggen ongeveer 100 meter van elkaar en op vier meter hoogte, aan weerszijden van de weg. Er zijn ook uitzonderingen. Bij wegen met tunnels bijvoorbeeld, zijn er alleen referentiepunten aan de in- en uitgang van de tunnel. In het geluidregister kan iedereen opzoeken hoe de situatie in zijn omgeving is en welke maatregelen Rijkswaterstaat heeft getroffen om geluidhinder te beperken.

Hoogte van het plafond

Hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer is nog maar kort van kracht. Voor die tijd bestonden er nog geen geluidproductieplafonds. Bij de invoering van de nieuwe wet zijn deze voor het eerst ingesteld. Binnen deze geluidproductieplafonds is rekening gehouden met een werkruimte, waardoor het geluid langs rijkswegen nog wel iets kan toenemen, maar er zit een grens aan: het plafond. En dat is precies de bedoeling van de wet.

Voor ongeveer twee derde van de rijkswegen is uitgegaan van de verkeerssituatie zoals die in 2008 was. Daarbij is een 'werkruimte' van 1,5 dB opgeteld. Voor de rest van de rijkswegen is gebruik gemaakt van de informatie uit projectbesluiten (toekomstige vastgestelde situatie). Over deze projecten was voor de inwerkingtreding van de Wet milieubeheer wel een definitief besluit genomen, maar ze waren in 2008 nog niet uitgevoerd. Voor die situaties geldt geen vaste werkruimte van 1,5 dB, maar is de werkruimte begrensd door de toekomstige hoeveelheid verkeer zoals opgenomen in het besluit.

Vinger aan de pols

Ieder jaar berekent Rijkswaterstaat opnieuw de hoeveelheid geluid op de referentiepunten. Rijkswaterstaat kijkt daarbij naar de werkelijke situatie zoals die was in het afgelopen kalenderjaar. Daarbij wordt rekening gehouden met onder andere de hoeveelheid verkeer, de breedte van de weg, de snelheid van het verkeer, het soort asfalt en de aanwezigheid van geluidschermen. Dit noemen we de brongegevens van de weg. Komt de hoeveelheid geluid te dicht in de buurt van het geluidproductieplafond én ziet het er naar uit dat het plafond binnen vijf jaar overschreden wordt, dan is Rijkswaterstaat verplicht maatregelen te onderzoeken om de hoeveelheid geluid te beperken. Als het effect van die maatregelen in verhouding staat tot de totale kosten en het aantal woningen, moet Rijkswaterstaat ze ook nemen, en wel voordat het plafond echt zou worden overschreden. Dit kan Rijkswaterstaat doen door bijvoorbeeld ander, stiller asfalt aan te brengen of door geluidschermen te plaatsen. In uitzonderlijke gevallen kan Rijkswaterstaat bij de minister om een tijdelijke ontheffing vragen van een of meer geluidproductieplafonds. Het moet dan gaan om een tijdelijke of overmachtsituatie, die na enige tijd vanzelf weer goed komt. Bijvoorbeeld wanneer op korte termijn een nieuwe weg wordt opengesteld die zorgt voor afname van de verkeersintensiteit. Een ontheffing kan voor maximaal vijf jaar worden verleend.

Geluidgrenzen bij woningen

Geluid op woningen langs een weg mag bij voorkeur niet boven 50 dB uitkomen. Wat gebeurt er als het geluid toch boven 50 dB uitkomt? De wet maakt een onderscheid tussen saneringsgevallen en overige gevallen. Saneringsgevallen zijn woningen die er al stonden op het moment dat hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer in werking trad (1 juli 2012). Bovendien moet de woning toen al te maken hebben gehad met meer geluid dan 65 dB. Een ander saneringsgeval is als een woning is opgenomen op de eindmeldingslijst van de gemeente aan het Bureau Sanering Verkeerslawaaï en waarvan het geluid boven de 60 dB uitkomt.

Saneringsgevallen

Voor saneringsgevallen is Rijkswaterstaat verplicht om voor 2020 maatregelen te onderzoeken om het geluid op de woningen terug te brengen tot maximaal 60 dB. Dat lukt niet altijd. Bijvoorbeeld in gevallen waar al stil asfalt gebruikt is of waar al geluidschermen staan. De mogelijkheden om nog iets extra te doen, zijn dan beperkt. Het kan ook zijn dat de maatregelen in verhouding te veel geld kosten. In dergelijke gevallen hoeft Rijkswaterstaat het geluid niet verder terug te brengen dan redelijk is. De minister beoordeelt per geval wat redelijk is. Het besluit van de minister wordt vastgelegd in een zogenaamd saneringsplan.

Overige gevallen

Voor overige gevallen geldt dat de verplichting om het geluidproductieplafond na te leven voorop staat. Ook wanneer een bestaande rijksweg wordt verbreed met bijvoorbeeld een extra rijstrook. Pas wanneer het niet meer lukt om binnen het geluidproductieplafond te blijven, moet Rijkswaterstaat onderzoeken of er niet te veel geluid op de woningen komt. Als het onvermijdelijk is om het geluid op de woningen (beperkt) te laten toenemen, moet daar altijd een formeel besluit voor worden genomen. Het geluid van rijkswegen kan dus nooit 'ongemerkt' steeds verder toenemen. Ook wanneer een nieuwe rijksweg wordt aangelegd moet Rijkswaterstaat onderzoeken of er niet te veel geluid op woningen ontstaat. Er zijn dan meer mogelijkheden om de hoeveelheid geluid te beperken. De weg kan bijvoorbeeld wat verder van bestaande woningen worden gelegd. Daarom geldt bij aanleg van een nieuwe weg een vaste voorkeurswaarde van 50 dB. Deze mag alleen worden overschreden als maatregelen om 50 dB te halen in verhouding te duur zijn. Bij aanleg van nieuwe wegen geldt dat het geluid nooit boven de 65 dB mag komen. Rijkswaterstaat moet zorgen dat het geluid in ieder geval binnen deze grens blijft. De minister neemt een formeel besluit waarin staat hoeveel geluid op de woningen mag worden veroorzaakt, en welke geluidproductieplafonds daarbij horen.

Binnenwaarde

Naast normen voor het geluid aan de buitenkant van een woning, zijn er ook normen voor het geluid binnen de woning. Dit heet de binnenwaarde. De wet kent twee binnenwaarden: 36 en 41 dB. De 36 dB is van toepassing bij de aanleg van een nieuwe weg en voor vrij nieuwe woningen of woningen langs relatief nieuwe wegen (aangelegd na 1 januari 1982). Voor alle overige woningen geldt de binnenwaarde van 41 dB. Wanneer een besluit wordt genomen waardoor het geluid aan de buitenkant van een woning kan toenemen, moet Rijkswaterstaat controleren of de binnenwaarde niet overschreden wordt. Als de binnenwaarde zou worden overschreden, moet Rijkswaterstaat de eigenaar/bewoner een aanbod doen om de woning extra te isoleren.

Rekenen en meten

Rijkswaterstaat staat niet met decibel meters langs de weg om het geluidniveau te bepalen. Het geluidniveau wordt berekend met een geluidmodel in een computermodel. Dit heeft te maken met de eisen die de wet stelt aan het bepalen van het geluidniveau.

Geluidniveau "Lden"

Het geluidniveau van een weg is nooit constant. Binnen een etmaal worden perioden met veel verkeer afgewisseld met tijden waarop er minder verkeer is. Binnen een jaar zijn er dagen met veel verkeer en dagen met weinig verkeer. De wet gaat uit van een jaargemiddelde waarde over het etmaal. Die bestaat uit een jaargemiddelde voor overdag, voor 's avonds vermeerderd met 5 dB en voor 's nachts vermeerderd met 10 dB. De opgetelde waarde voor het hele etmaal die hier uit komt, heet 'Lden'. De 'L' staat voor 'loudness' (Engels voor geluidniveau) en 'den' staat voor 'dag, avond en nacht' (day-evening-night). Mensen ervaren verkeerslawaai in de avond en nacht als hinderlijker dan overdag. Daarom wordt voor die dagdelen een 'straf toeslag' toegepast.

Rekenmodellen

Alleen door langdurig te meten zou het mogelijk zijn om een jaargemiddeld geluidniveau 'Lden' vast te stellen. Het is praktisch gezien onmogelijk om dat op alle referentiepunten te doen. Voorspellen van de ontwikkeling van het geluid is op die manier ook niet mogelijk. Daarom wordt in een geluidonderzoek gebruik gemaakt van computermodellen. De computer berekent de hoeveelheid geluid in de situatie dat het geluidplafond volledig is benut en indien relevant op enig moment in de toekomst. Hierbij wordt (wettelijk) rekening gehouden met allerlei factoren die van invloed zijn op het geluid. Bijvoorbeeld met het type wegdek, het aantal voertuigen op de weg, de rijsnelheid, de hoogteligging en breedte van de weg, de verkeerssamenstelling en de aanwezigheid van geluidschermen of -wanden. Voor de berekening van toekomstige geluidniveaus worden verkeersvoorspellingen uit de verkeersmodellen gebruikt.

Steekproefsgewijs wordt door middel van metingen de systematiek van de rekenmethode beoordeeld. Als de metingen daartoe aanleiding geven, wordt de rekenmethode door de wetgever bijgesteld.

Minder (last van) geluid

Bij (bijna) overschrijding van geluidproductieplafonds onderzoekt Rijkswaterstaat de mogelijke maatregelen. Dat kan bijvoorbeeld zijn omdat Rijkswaterstaat een bestaande weg aanpast of een nieuwe weg gaat aanleggen, daarbij akoestisch onderzoek doet en ontdekt dat het geluid een grens passeert. Het kan ook zijn dat uit de jaarlijkse berekeningen van de geluidproductie in het afgelopen kalenderjaar blijkt dat het geluid langs een weg het plafond dreigt te overschrijden. Welke maatregelen kan Rijkswaterstaat nemen?

Bronmaatregelen

Het meeste effect wordt bereikt door het geluid bij de bron aan te pakken. Daarmee vermindert de productie van geluid. Voorbeelden van bronmaatregelen zijn: stillere motoren, stillere banden, stillere wegdekken en maatregelen die rechtstreeks de verkeersstromen beïnvloeden. Rijkswaterstaat kan niet op al deze gebieden evenveel invloed uitoefenen.

De Nederlandse overheid stimuleert het gebruik van autobanden die minder geluid produceren. Vanaf oktober 2012 krijgen alle autobanden verplicht een label waarop consumenten kunnen zien of de band goed presteert op geluidsgebied. Op termijn zal dit leiden tot een afname van het geluidniveau. Rijkswaterstaat gebruikt bij de aanleg en het onderhoud van wegen bij voorkeur zeer open asfalt beton (ZOAB) of zelfs tweelaags ZOAB, wat nog meer geluidreductie oplevert.

Maatregelen die rechtstreeks de verkeersstromen beïnvloeden, zijn op auto(snel)wegen vrijwel nooit mogelijk. Snelheidsverlaging is weleens toegepast in verband met de luchtkwaliteit. Het effect van snelheidsverlaging op de geluidproductie is maar beperkt, omdat dit niet leidt tot een lagere snelheid van het vrachtverkeer. Rijkswaterstaat richt zich daarom vooral op de toepassing van stillere wegdekken en stimuleert de verdere ontwikkeling daarvan.

Afschermingen

Geluid kan worden beperkt door het plaatsen van schermen of wallen. Een scherm moet wel hoog, lang en zwaar genoeg zijn om effectief te zijn. Voor het beste effect moet het scherm geluidabsorberend zijn en bovendien zo dicht mogelijk bij de weg worden geplaatst.

Nadeel van een scherm is dat geluid wordt weerkaatst. Woningen aan de andere kant van de weg kunnen daar last van hebben. Sommige schermen zijn daarom voorzien van geluidabsorberend materiaal, wat ervoor zorgt dat er minder geluid reflecteert naar de andere kant van de weg. Ook worden schermen soms onder een schuine hoek geplaatst. Het geluid wordt daardoor meer naar boven weerkaatst, en bereikt de woningen aan de overkant niet meer. Als er genoeg ruimte naast de weg beschikbaar is, kan een geluidwal een goed alternatief zijn voor een geluidscherm. Een geluidwal is wel iets minder effectief dan een geluidscherm van dezelfde hoogte.

Isoleren van woningen

Soms helpen bronmaatregelen of geluidschermen onvoldoende om het geluid op woningen te beperken. In zo'n geval wordt onderzocht of het geluidniveau binnenshuis aan de wettelijke norm voldoet. Als dat niet het geval is, zal Rijkswaterstaat een aanbod doen om de woning te isoleren. Denk daarbij aan het afdichten van kieren en geluid-dempende ventilatievoorzieningen. Bij hoge geluidniveaus buiten de woning kan het ook nodig zijn om geluidsisolerende ruiten te plaatsen of om dakisolatie aan te brengen.

Doelmatigheid

Voordat maatregelen tegen geluidhinder worden toegepast, bekijkt Rijkswaterstaat met de wettelijke methodiek of de kosten van de maatregelen opwegen tegen het resultaat. Daarbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar het aantal woningen dat profijt heeft van een maatregel en de mate waarin het geluid zou toenemen wanneer geen maatregelen worden getroffen. Voor een grote woonwijk is het plaatsen van een geluidscherm al snel doelmatig, maar voor een enkele woning langs de weg kan dat anders liggen. Als maatregelen niet of slechts voor een beperkt deel doelmatig zijn, wordt een procedure doorlopen om de geluidplafonds te verhogen. Wel wordt nagegaan of voor de omliggende woningen aan de binnenwaarde wordt voldaan. Voor het isoleren van woningen is geen doelmatigheidsafweging nodig. Aan de wettelijke binnenwaarde moet altijd worden voldaan.

Wie betaalt?

De kosten voor bronmaatregelen, afschermingsmaatregelen of voor isolatie van woningen komen altijd voor rekening van de overheid. Afhankelijk van de situatie is dit de rijksoverheid of de gemeente. Alleen als er bij isolatie van woningen sprake is van achterstallig onderhoud of speciale wensen van de eigenaar van een woning, zijn de (meer) kosten daarvan voor rekening van die eigenaar.

Geluid geregistreerd

Wanneer de minister geluidproductieplafonds vaststelt, worden de bijbehorende referentiepunten, de brongegevens van de weg en de geluidproductieplafonds vastgelegd in het geluidregister. Dit geluidregister is openbaar. Andere overheden, maar ook burgers kunnen de gegevens raadplegen. Rijkswaterstaat houdt op verzoek van de minister het register voor rijkswegen bij.

Website

Het geluidregister voor rijkswegen is een website: www.rws.nl/geluidregister. Een belangrijk onderdeel van het register is een soort wegenkaart. Door hier op te klikken en in te zoomen, is alle informatie die over een bepaald stuk weg beschikbaar is, te zien. Er staat vermeld hoe hoog het geluidproductieplafond is en op basis van welke gegevens dat plafond is vastgesteld. Ook is te zien waar precies de referentiepunten liggen. Alle informatie wordt 'bevroren' en geeft daarmee de hoeveelheid geluid weer die een rijksweg maximaal mag produceren op de referentiepunten. Plafonds en onderliggende registergegevens mogen alleen wijzigen door een besluit van de minister. Dit kunnen verschillende soorten besluiten zijn:

- tracébesluiten
- verkeersbesluiten
- plafondwijzigingen als gevolg van de naleving
- saneringsplannen.

Als Rijkswaterstaat een weg wil aanpassen, hoeft daarvoor niet altijd het plafond te worden gewijzigd. Past de geluidtoename binnen het geldende geluidproductieplafond, dan kan Rijkswaterstaat deze aanpassing zonder verder akoestisch onderzoek of geluidprocedure uitvoeren. Het geluidregister verandert dan dus niet, en ook de maximale hoeveelheid geluid die de weg mag veroorzaken, blijft gelijk. Wel is voor de aanpassing van de weg meestal nog steeds een besluit nodig, bijvoorbeeld een tracébesluit of verkeersbesluit.

Saneringsplan

Eind 2020 moeten alle saneringsplannen zijn vastgesteld. In het geluidregister wordt bijgehouden welke plannen al zijn vastgesteld. De eventuele maatregelen en bijbehorende nieuwe geluidproductieplafonds zijn in het geluidregister opgenomen en voor iedereen in te zien.

Nalevingsverslag

Rijkswaterstaat berekent jaarlijks opnieuw het geluid van het afgelopen kalenderjaar op de referentiepunten en stelt zo vast of het geluidproductieplafond niet overschreden is. Deze gegevens worden vastgelegd in een nalevingsverslag. Ook kijkt Rijkswaterstaat hierin vooruit naar het tijdstip waarop het geluidproductieplafond zou worden overschreden als er geen maatregelen worden getroffen. Dat doet Rijkswaterstaat voor alle referentiepunten waarop de werkruimte tot minder dan een 0,5 dB is geslonken. Als het geluidproductieplafond op deze punten binnen vijf jaar wordt overschreden, staat in het verslag welke maatregelen genomen worden om dit te voorkomen. Alle nalevingsverslagen zijn te vinden op de website van het geluidregister. Het eerste rapport verschijnt in oktober 2014, over de situatie in 2013.

Informatie

Het geluidregister en de nalevingsverslagen bieden gemeenten en omwonenden de mogelijkheid om informatie over de geluidssituatie bij hun in de buurt op te zoeken. Bijvoorbeeld over de hoogte en lengte van geluidschermen en het soort asfalt op de weg. Wanneer het geluidproductieplafond moet worden gewijzigd, informeert Rijkswaterstaat de omgeving actief. Bijvoorbeeld wanneer het verkeer zo sterk is toegenomen dat er een geluidscherm moet worden geplaatst of als maatregelen niet doelmatig zijn en het plafond moet worden verhoogd. Rijkswaterstaat informeert de omgeving ook als er sprake is van een tracébesluit of ander besluit om de weg aan te passen.

Inspraak en beroep

De Wet milieubeheer zorgt er voor dat het geluid van rijkswegen nooit ongemerkt kan toenemen. Als Rijkswaterstaat het geluid toch wil laten toenemen, kan dat alleen na een besluit van de minister. Dan zijn er uitgebreide mogelijkheden om uw mening over dat besluit te geven.

Inspraak

Als een geluidproductieplafond moet worden gewijzigd, wordt altijd eerst een ontwerpbesluit gepubliceerd. Iedereen kan hierop reageren. In wettelijke termen heet dit 'een zienswijze indienen'. Hiervoor gelden wettelijke termijnen en procedures. De minister houdt rekening met de zienswijzen bij het nemen van het definitieve besluit.

Bezwaar

Sommige besluiten worden direct in definitieve vorm gepubliceerd. Hiervoor wordt geen ontwerpbesluit gepubliceerd die voor zienswijze openstaat. Dat geldt bijvoorbeeld voor een tijdelijke ontheffing die door de minister aan Rijkswaterstaat is verleend. Het is wel mogelijk om binnen een bepaalde termijn bezwaar te maken tegen dat besluit. De minister kan naar aanleiding van dat bezwaar een ander besluit nemen.

Beroep

Wanneer iemand die eerder een zienswijze heeft ingediend op een ontwerpbesluit, of bezwaar heeft gemaakt tegen een besluit, niet tevreden is met de beslissing van de minister, kan hij of zij beroep instellen bij de rechter. Hiervoor gelden wettelijke termijnen en procedures.

Vragen?

Heeft u vragen over het geluidregister van rijkswegen? Belt u dan met 0800 – 8002 of stuur via www.rws.nl een e-mail.

Onjuiste gegevens?

Vermoedt u dat er onjuiste gegevens in het register zijn opgenomen? Maak dan gebruik van het meldformulier op de site van het geluidregister.

Meer weten?

Meer informatie over geluid langs rijkswegen en het geluidregister is te vinden op www.rijkswaterstaat.nl en www.stillerverkeer.nl.